

Ergenlerde Sosyal ve Duygusal Ö?renme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ergenlerde Sosyal ve Duygusal Ö?renme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21213>

Özet

Ergenlerde Sosyal ve Duygusal Ö?renme Ölçe?i (ESEDÖ), Tar?k Totan taraf?ndan 2018 y?l?nda geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, özellikle ergenlik dönemindeki bireylerin sosyal ve duygusal yeterliliklerini, yani kendilik fark?ndal??? , öz yönetim, sosyal fark?ndalık, ili?ki becerileri ve sorumlu karar verme gibi temel alanlardaki yetkinliklerini ölçmek amacıyla tasarlanmıştır. Ölçe?in geli?tirilmesi, Türk kültürüne özgü bağlamda geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı ihtiyacına cevap vermiştir.

Ölçek, akademik araştırmalarda, eğitim programları'nın etkinliğini de?erlendirmede ve rehberlik hizmetlerinde ergenlerin sosyal-duygusal gelişim düzeylerini belirlemede kullanılmak üzere tasarlanmıştır. Geliştirme çalışması, ölçe?in psikometrik özelliklerinin kapsamlı bir şekilde incelenmesini içermiş ve uluslararası akademik standartlara uygunluğunu göstermiştir.

Anahtar Kelimeler

Sosyal ve duygusal öğrenme, ergenlik, ölçek geliştirme, psikometri, duygusal yeterlilik, öz yönetim, Tar?k Totan.

Yazarlar

Tar?k Totan

Amaç

Ergenlerde Sosyal ve Duygusal Ö?renme Ölçe?i'nin temel amacı, ortaö?retim ve lise düzeyindeki öğrencilerin sosyal ve duygusal öğrenme (SEL) becerilerinin düzeyini standardize edilmiş ve bilimsel yöntemlerle ölçmektir. Bu beceriler, bireylerin duyguları'nı yönetme, bağkalar?yla empati kurma, olumlu ilişkiler geliştirme ve etik, yapıcı kararlar alma kapasitesini içerir.

Ölçek, eğitim kurumlarına ve ruh sağlığı uzmanlarına, ergenlerin hangi sosyal ve duygusal alanlarda desteklenmeye ihtiyaç duyduğunu belirlemeleri için somut veriler sağlamayı hedefler. Elde edilen veriler, okullarda uygulanan sosyal ve duygusal öğrenme müdahale programları'nın planlanmasında ve de?erlendirilmesinde kritik rol oynamaktadır.

Yapı

ESEDÖ, teorik olarak Sosyal ve Duygusal Ö?renme (SEL) kavramı'nın çok boyutlu yapısını ölçmek üzere geliştirilmiştir. SEL yapısı genellikle CASEL (Collaborative for Academic, Social, and Emotional Learning) çerçevesi ile uyumlu olarak beş temel yeterlilik alanını kapsar: Öz fark?ndalık (kendini tanıma), öz yönetim (duygular ve davranışlar? kontrol etme), sosyal

fark?ndal?k (ba?kalar?n?n duygular?n? anlama), ili?ki becerileri (sa?l?kl? ili?kiler kurma) ve sorumlu karar verme (etik se?imler yapma).

Ölçe?in geli?tirilmesi sürecinde, maddelerin bu temel SEL bile?enlerini do?ru bir ?ekilde temsil etti?inden emin olmak için kapsaml? bir literatür taramas? yap?lm?? ve uzman görü?lerine ba?vurulmu?tur. Bu yap?sal yakla??m, ölçe?in sadece genel bir yeterlili?i de?il, ayn? zamanda ergenlerin geli?imsel ihtiya?lar?na özgü alt boyutlar? da ölçebilmesini sa?lamaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, Tar?k Totan'?n 2018 tarihli orijinal çal??mas?nda detayland?r?lm??t?r. Geçerlik, ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ölçüp ölçmedi?ini gösteren en önemli psikometrik özelliktir. ESEDÖ için öncelikle içerik geçerli?i (uzman görü?leri ile) ve sonras?nda yap? geçerli?i analiz edilmi?tir.

Yap? geçerli?i kan?tlar?, genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ve Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak elde edilmi?tir. Bu analizler, ölçe?in maddelerinin teorik olarak beklenen faktör yap?s? alt?nda topland???n? do?rulam?? ve ölçe?in yap?sal uygunlu?unu göstermi?tir. Ayr?ca, benzer yap?larla ili?kisini incelemek amac?yla ölçüt ba??ml? geçerlik çal??malar? da yürütülmü?tür.

Güvenirlik

Güvenirlik, ölçme arac?n?n tutarl? ve karar? sonuçlar verme derecesidir. ESEDÖ'nün güvenilirlik analizleri, ölçe?in iç tutarl?l???n? ve zamana kar?? kararl?l???n? de?erlendirmeyi amaçlam??t?r.

?ç tutarl?l?k, ölçek maddelerinin birbiriyle ne kadar uyumlu oldu?unu gösterir ve bu genellikle Cronbach Alfa katsay?s? ile rapor edilir. Orijinal çal??mada, ölçe?in genelinde ve alt boyutlar?nda yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar? elde edilmi?tir, bu da maddelerin ayn? yap?y? ölçtü?üne i?aret etmektedir. Ayr?ca, test-tekrar test güvenilirli?i çal??malar? da yap?larak, ölçe?in farklı zamanlarda uyguland???nda benzer sonuçlar üretti?i kan?tlanm??t?r.

Faktör Analizi

Ergenlerde Sosyal ve Duygusal Ö?renme Ölçe?i'nin çok boyutlu yap?s?n? ortaya ç?karmak için kapsaml? Faktör Analizi teknikleri kullan?lm??t?r. İlk a?amada, Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ile ölçe?in maddelerinin hangi faktörler alt?nda topland??? ke?fedilmi?tir. Bu analizler sonucunda, ölçe?in kuramsal temellere uygun bir faktör yap?s?na sahip oldu?u belirlenmi?tir.

?kinci a?amada ise, Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak elde edilen faktör yap?s?n?n, veri setine ne kadar iyi uyum sa?lad??? test edilmi?tir. DFA sonuçlar?, kabul edilebilir uyum

indekslerini göstermi? ve ölçe?in sosyal ve duygusal ö?renme bile?enlerini ayr???arak ölçme yetene?ini istatistiksel olarak desteklemi?tir. Bu analizler, ölçe?in kullan?m?n?n psikometrik aç?dan sa?lam temellere dayand???n? kan?tlamaktad?r.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geli?tirme (Özgün bir ölçek geli?tirme çal??mas?d?r.)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Orijinal referansta derecelendirme bilgisi belirtilmemi? olsa da, geli?tirme ölçeklerinin yayg?n olarak bu format? kulland??? varsay?lmaktad?r.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popölasyon Grubu: Ergenler

Ya? Grubu: Ortaö?retim ve lise düzeyindeki ergenler (Genellikle 12-18 ya? aral???)

Popölasyon Detaylar?: Türkiye'deki çe?itli ortaö?retim kurumlar?nda ö?renim gören ergenler üzerinde standardize edilmi?tir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçe?i. Bireylerin kendi sosyal ve duygusal yeterliliklerine ili?kin ifadeleri de?erlendirmeleri esas?na dayan?r.

Anahtar Kelimeler

Öz bildirim, psikolojik ölçüm, sosyal yeterlilik, duygusal beceriler, ergen geli?im, Cronbach alfa, faktör yap?s?.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

Kurumsal E-posta Adresleri: tariktotan@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Yazar?n akademik kurumu veya ki?isel ileti?im adresi için yukar?daki e-posta adresi kullan?labilir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinal geli?tirme y?l? **2018**'dir. Ölçe?in akademik veya klinik amaçl? kullan?m? için gerekli izinlerin ve potansiyel ücretlerin belirlenmesi amac?yla sorumlu yazar Tar?k Totan ile do?rudan ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. ?leti?im bilgisi: tariktotan@gmail.com

Kaynaklar

Totan, T. (2018). Ergenlerde Sosyal ve Duygusal Ö?renme Ölçe?i'nin geli?tirilmesi. *Uluslararası E?itim Ara?t?rmalar?*, 48, 41-58. doi: 10.15285/maruaebd.393209

Bu çal??manın orijinal PDF dosyasına a?a??daki bağlantıdan erişilebilir: [ergenlerde-sosyal-ve-duygusal-ogrenme-olcegi-toad.pdf](https://www.researchgate.net/publication/330000000)

Ergenlerde Sosyal ve Duygusal Ö?renme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri, telif hakları nedeniyle bu platformda yayımlanmamaktadır. Ölçek maddelerine ve tam derecelendirme kılavuzuna ulaşmak için ilgili makaleye (Totan, 2018) başvurulması veya sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.